

KTÜ PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ
2017-2018 ÖĞRETİM YILI BAHAR YARIYILI
ÇEVRE TASARIM PROJE VI

KONU: Trabzon ili Ortahisar ilçesi Şana mevkiinde bulunana ORNA PARK RESİDENCE, kullanıcısına özel ve toplu etkinlik alanları sunacak bir biçimde bütünlük içerisinde tasarlanması.

GENEL AÇIKLAMALAR: Toplu konutlardaki açık alanlar, burada yaşayanlar için önemli bir yere sahiptir. Farklı işlevleriyle yoğun kent dokuları içinde nefes alınabilecek noktalar oluşturarak bir yandan kent ekosistemi içinde kendilerine özgü ekolojik alanlar tanımlarken, diğer yandan görsel ve işlevsel zenginlikler içeren sosyal yaşam ortamları üretirler. Her türlü kültürel aktivite için ortamın oluşturabildiği bu alanlar, kullanıcısı bir araya gelir, komşuluk ilişkilerini güçlendirir ve iletişim kurarak sosyalleşir.

Tüm bunlardan hareketle 2017-2018 Bahar Yarıyılı ÇTP-VI Projesinin amacı, deniz kıyısında konumlanmanın getirdiklerinin yanı sıra, bir toplu konut yaşayanlarının ihtiyaçlarını ve alanın sunduğu olanakları da değerlendirerek hem "Bir Kıyı Çevresi" hem de "Toplu Konut Yakın Çevresinin Peyzaj Tasarımı" gerçekleştirilmiştir.

PROJENİN AMACI: Proje alanının tüm kullanıcılar tarafından yaşanılabilir bir kıyı mekanı ve toplu konutta yer alması gereken ortak kullanım alanı haline getirilmesidir. Burada yaşayanlara özel kullanım alanları ve ortak olarak kullanacakları kullanım alanlarına yönelik oluşturulacak senaryolarla açık mekan etkinlikleri kurgulamak ve bu etkinlik alanlarına ilişkin mekan çözümlenmeleri üretmektir.

Proje sürecinin; Konu ile ilgili literatür çalışması, Konu ile ilgili özgün senaryo kurgulama, Konu ile ilgili kullanıcı ihtiyaçlarının belirlenmesi, ihtiyaç listesi, fonksiyon şeması, ihtiyaç alanının imkanları analizi, Tüm bu değerlendirmelerin ışığı altında ilk mekansal örgütlenmelerin eskizlerinin ortaya koyulması ve eleştirilmesi, Yarıyılın sonuna kadar öneriler geliştirme ve eleştirme ile ilerletilmesi ve sonuç olarak üzerinde fikir birliği sağlanan çalışmanın plan, kesit, görünüş, üç boyutlu görünüşler ve maket anlatımlarının teslimi ile tamamlanması amaçlanmaktadır.

Tasarımlarınız, alan kullanıcılarına hizmet verecek şekilde, peyzaj mimarlığı ilkeleri doğrultusunda işlevsel ve estetik değer taşımalıdır. Buna yönelik olarak hazırlayacağınız proje çalışmalarınızda "bir toplu konut" için yapılacak planlama ve tasarımlar sonucu bu alana en iyi şekilde işlerlik kazandıracak kullanımlar beklenmektedir.

ÇEVRE TASARIM PROJESİNİN AŞAMALARI

1) ARAŞTIRMA ve ANALİZ AŞAMASI	
Haritaların temini	Proje alanındaki mevcut fiziksel öğeleri içeren ölçekli bir plandır ve tasarımın ilerleyen tüm evrelerinde kullanılır.
Alan sürveyi	Eksik veriler alanda yerinde gözlem ve incelemeler ile altlık harita üzerine aktarılır. Sürvey ile alanla ilgili bilgi ve belgeler toplanır. Alan çalışması kapsamında toplanan bilgiler alanın gezilip dolaşılması, görüntülenmesi ve gözlenmesi ile dikkatli bir şekilde kaydedilmesi suretiyle elde edilir. Bu kapsamda çalışmanın amacı ışığında aşağıdaki kriterler incelenmelidir; 1) Doğal Peyzaj Değerleri <ul style="list-style-type: none">▪ İklim (yağış, sıcaklık, nem, rüzgar, ışık)▪ Fizyografik özellikler (eğim, bakı, yükselti, jeomorfoloji)▪ Toprak özellikleri (toprak türü, derinlik, ph, besin maddesi, verimlilik)

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bitki örtüsü <p>2) Kültürel Peyzaj Değerleri</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sirkülasyon (yol otopark, köprü, meydan, giriş) ▪ Mevcut yapılar (konut, cami, hastane, kamu kurumları, okul) ▪ Diğer yapılar (çocuk oyun alanları, spor alanı, rekreasyon alanı) ▪ Donatılar (Kamelya, oturma elemanı, çöp aydınlatma) ▪ Toprak altı elemanları (kanalizasyon, su elektrik, doğalgaz,telefon) <p>3) Algısal Peyzaj Değerleri</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Görsel (egemen görüş, bakış noktası, odak noktası, istenmeyen manzara) ▪ İşitsel (gürültü) ▪ Kokusal
Alan analizi	<p>Proje alanının özel koşullarına uygun tasarım çözümünün nasıl olabileceğine dair anahtar strateji ve ipuçları belirlenir. Peyzaj tasarımında analiz, sirkülasyon, manzara, proje alanın özelliklerinin, sorunlarının ve potansiyellerinin tam ve eksiksiz incelenmesine bağlıdır. Alan analizindeki ifadeler karar ve eylem vurgulanmalıdır. <u>Bu kapsamda çalışma amaçlar doğrultusunda aşağıdaki kriterler ışığında adım adım gerçekleştirilmelidir;</u></p> <p>1) Sorun analizi (ulaşım ve sirkülasyon, alan plastiği, donatısal sorunlar, mekansal sorunlar)</p> <p>2) Mevcut mekanların ve elemanların tasarım potansiyelleri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mekan düzeyinde: yeterlilik, işlevsellik, çeşitlilik, estetik ▪ Donatı düzeyinde: kullanılabilir, değiştirilebilir, kaldırılabilir ▪ Bitki düzeyinde: Mutlak korunacak, yerleri değiştirilecek, bakım yapılacak, yok sayılacak <p>3) Kullanıcı profili</p> <p>4) Siluet analizi</p>
2) TASARIM AŞAMASI	
Etkinlik Listesi	Tasarım çözümünün oluşturulması için gerekli kullanıcı-ihtiyaç-etkinlik ilişkisi uyarınca belirlenen etkinlik listesi
İşlev-ilişki şeması	Belirlenen etkinlikler; işlev ve ilişkileri uyarınca oluşturulan şemalar, ardından alan analizleri ile ilişkili kavramsal plan (concept plan) paralelinde kurgulanarak senaryo geliştirilir.
Konsept plan	Geliştirilen bu senaryo paralelinde tasarım seçenekleri üretilerek, bunlardan biri seçilir. Seçilen tasarım ürünü detaylandırılır.
Seçenek üretme	
Ön tasarım	
Kesin tasarım	Kesin tasarım planı bütün bu tasarım aşamalarının sonucusudur. Büyük ölçüde tamamlanmıştır. Bu plan etkinlikler için tasarlanmış mekanları, eşyükselti eğrilerini, kot yazılarını, mekan isimlerini, merdiven, rampa ve donatıları, sirkülasyon elemanlarını içerir. Bu aşama bitkilendirme sürecini de kapsamaktadır. Bitkilendirme projesi plan çizimi yanında kesit üç boyut ve perspektif çizimlerden oluşur.

ÇALIŞMA TAKVİMİ

1.HAFTA	13.02.2018 16.02.2018	ESNEK HAFTA (TANIŞMA) PROJE AŞAMALARI İLE İLGİLİ GENEL BİLGİ KONU-SORUN-AMAÇ-KAPSAM HAKKINDA BİLGİLENDİRME
2.HAFTA	20.02.2018 23.02.2018	KONU-SORUN-AMAÇ-KAPSAM HAKKINDA BİLGİLENDİRME ARAZİ ÇALIŞMASI-SÖRVEY-ANALİZ-FOTOĞRAF PAFTASI
3.HAFTA	27.02.2018 02.03.2018	SÖRVEY-ANALİZ-FOTOĞRAF PAFTALARININ HAZIRLANMASI SUNUMLARIN YAPILMASI KONU İLE İLGİLİ BİLGİ TOPLAMA KULLANICI-İHTİYAÇ-ETKİNLİK-MEKAN İLİŞKİSİ İHTİYAÇ PROGRAMI ÇALIŞMA MAKETİ
4.HAFTA	06.03.2018 09.03.2018	İHTİYAÇ PROGRAMININ TARTIŞILARAK GELİŞTİRİLMESİ KONSEPT PAFTASI FONKSİYON ŞEMASI TASARIM ANA KARARLARININ KURGULANMASI (LEKE PLANI)
5.HAFTA	13.03.2018 16.03.2018	TASARIM ANA KARARLARININ GELİŞTİRİLMESİ TASARIM ÖNERİLERİNİN HAZIRLANMASI SEÇENEKLERİN ÜRETİLMESİ

6.HAFTA	20.03.2018 23.03.2018	SEÇENEKLERİN ÜRETİLMESİ
7.HAFTA	27.03.2018 30.03.2018	SEÇENEKLERİN ÜRETİLMESİ SEÇENEKLER İÇİNDEN BİR ÖNERİNİN SEÇİLMESİ SEÇİLEN ÖNERİNİN ÇALIŞMA MAKETİNİN HAZIRLANMASI
8.HAFTA	03.04.2018 06.04.2018	JÜRİ
9.HAFTA	10.04.2018 13.04.2018	ARASINAV HAFTASI
10.HAFTA	17.04.2018 20.04.2018	TASARIMIN GELİŞTİRİLMESİ VE DETAYLANDIRILMASI (SERT ZEMİN-YUMUŞAK ZEMİN, BİTKİLENDİRME TASARIMI ANA KARARLARI)
11.HAFTA	24.04.2018 27.04.2018	SERT-ZEMİN YUMUŞAK ZEMİN PAFTASININ TAMAMLANMASI BİTKİ LİSTESİNİN OLUŞTURULMASI BİTKİLENDİRME PROJESİNİN GELİŞTİRİLMESİ
12.HAFTA	01.05.2018 04.05.2018	BİTKİLENDİRME PROJESİNİN TAMAMLANMASI KESİT-GÖRÜNÜŞ VE DETAY PAFTALARININ HAZIRLANMASI
13.HAFTA	08.05.2018 11.05.2018	KESİT-GÖRÜNÜŞ VE DETAY PAFTALARININ HAZIRLANMASI DETAYLAR DOĞRULTUSUNDA MAKETİN SUNUMUNA İLİŞKİN KARARLARIN VERİLMESİ SUNUM PAFTASI SEÇENEKLERİNİN HAZIRLANMASI
14.HAFTA	15.05.2018 18.05.2018	GEREKLİ DÜZELTMELERİN YAPILMASI EKSİK PAFTALARIN TAMAMLANMASI SUNUM PAFTASININ NETLEŞTİRİLMESİ MAKETİN TAMAMLANMASI
15.HAFTA	25.05.2018	PAFTA TESLİMİ
16.HAFTA	28.05.2018	MAKET TESLİMİ

GENEL DEĞERLENDİRME İLKELERİ

1. Peyzaj Planlama ve Tasarım İlkeleri;
 - a) Sörvey verilerinin analizleri sonucunda oluşturulan İhtiyaç programı ile Konsept ilişkisi
 - b) Konsept bağlamında oluşturulan tasarımda;
 - Çevresel dokuyla bütünleşme,
 - Tasarlanan alan ve yakın çevresinin yaya/taşıt, servis ilişkilerinin sağlıklı kurulması ve mevcut standart normlara uygunluğu,
 - Fiziksel /doğal/yapay çevre koşulları ve kullanıcı ihtiyaçları dikkate alınarak önerilen etkinlik çeşitliliği,
 - Tasarımın, tema/konseptin özgünlüğü ve yaratıcılığı
 - Tasarımda sentaktik bir sistem anlayışının olması (Tasarımda temel tasar ilkeleri bağlamında parçaların bir araya gelerek oluşturdukları bütünü tanımlayan dizimsel bir sistem anlayışı olmalıdır. Sirkülasyon ve mekanlar bir karakter birliği oluşturan sistem tanımlamalı),
 - Çevre ilişkileri, bağlamın değerlendirilmesi (anlam ve simgesel boyut, yakın çevre ve kent kimliği, mevcut yapılaşmış çevre, sosyal çevre, topografya ..vb.),
 - Dış mekan oluşumu ve kalitesi (yapı/yapı grubu çevre ilişkileri, mekan akışı, sirkülasyon, boyutlanma, biçimlenme, yeşil, su,...vb.),
 - Mekân örgütlenmesi ve işlevsel organizasyon,
 - Tasarım ve teknoloji kullanımı,
 - Engelliler için özel önlemler alınması,

2. Peyzaj Teknikleri İlkeleri;

- Yapım yöntemi, çevresel koşullar vb. dikkate alınarak örtü elemanları taşıyıcı sistemin seçimi, taşıyıcı sistem ve malzeme ilişkilerinin kurulması,
- Mimari yapıya uygun peyzaj yapı malzemesi seçimi (geleneksel ve/veya çağdaş), yapı elemanlarının doğru veya rasyonel detaylandırılması, elemanlar arasındaki ilişkinin doğru kurgulanması,
- Sulama, drenaj, aydınlatma vb. sistemlerinin seçimi ve bu sistemlerin peyzaj tasarım proje ile bütünleştirilmesi,
- Topoğrafya-müdahale uygunluğu: çalışma alanında kazı-dolgu çalışmalarının dengeli, daha ekonomik ve doğaya yakın olması

3. Bitki Materyali ve Yetiştiriciliği

- Proje alanı kentsel mekana uygun (ekolojik, estetik, işlevsel vb.) bitkilerin seçimi,
- Mekansal olarak bitkilerin konumu, adetleri, türlerin içeriği erişkin boyutlarda olacak şekilde plan anlatımlarının geliştirilmesi,
- Bitkilendirme paftasında bitkilerin sıra numarası, sembolü, Latince adı, Türkçe adı, fidan boyu, gövde çapı, fidan yaşı, dikim derinliği, dikim yeri (Doğal, dolgulu ve saksı), adet bilgilerinin içeren, yapraklı ve ibreli ana başlıklarıyla; Ağaç, ağaççık, çalı, sarmaşık ve yer örtücü olarak gruplandırılması
- Proje alanında mekânsal olarak bitkisel çözümlerin yapılmasında mevsimsel ve yıllara dayalı değişimin tasarlanması
- Ekolojik yapı ve sürdürülebilirliğin bitkilendirme ile sağlanması.

PROJE SÜRESİNDE İSTENENLER

1. ÖN İNCELEME DOSYASI

Ön İnceleme Dosyasında yer alacak çalışmalarda beklenen amaç; araştırma süresince edinilen bilgilerin tasarım sürecinde kullanılması ve bu süreçte, tasarım kararlarının bu bilgilerden hareketle nasıl oluşturulduğunun ifade edilmesidir. Bu amaçla;

Sorun tanımı ve problem belirleme

- b) Ana amaçlar, hedefler ve ilkeler
- c) Konu ile ilgili örneklerin incelenmesi (işlev organizasyonu, kavramsal kurgu, çevre ilişkisi, anlamsal, dizimsel, işlevsel özelliklerin analiz edilmesi, tipoloji, şekil-zemin ilişkisi vb. tasarım ilkelerin analizi vb.),
- d) Konu ile ilgili çeşitli bilimsel çalışmalardan edinilen bilgilerin (makale, tez ve araştırmalar, vb.) ve mevzuatın değerlendirilerek çıkarımların özetlenmesi,
- e) Çalışma alanının araştırılması ve incelenmesi (sörvey ve alan analizi, tasarımı sınırlayıcı ve yönlendirici etmenler, zemin nitelikleri, trafikle ilişkiler, sorun vb.),
- f) Tasarım ürününü ortaya koyacak yaklaşımların belirlenmesi (Fonksiyonel kurgu ve program analizi, olanaklar ve sınırlamalar) vb. dosyada yer almalıdır.

Önemli Notlar:

- a) Ön inceleme dosyası bireysel hazırlanacaktır. Ayrıca, kopyala-yapıştır biçiminde olmayacak, bilgiler elde edildikten sonra ham bilgiler değil işlenmiş bilgilere yer verilecektir. Ön inceleme dosyası proje final teslimi için ön koşuldur.
- b) Ön inceleme dosya teslimi ve ara jüriye katılım vize koşuludur. Aksi durumda proje teslimi yapılamaz.
- c) Ön inceleme dosyası, tasarım sürecinin her aşamasında başvuru alan (kendi kendini denetleyen) bir kaynak olmalıdır.
- d) Ön inceleme dosyası ayrıca dijital olarak PDF formatında teslim edilmelidir.

TESLİMDE İSTENENLER

Teslim; jüri-dosya teslimi ve final teslimi olmak üzere iki aşamadan oluşmaktadır.

JÜRİ

8. haftanın ikinci dersi;

Grup öğretim üyesinin görüşleri doğrultusunda seçilmiş olan bir alternatifte ait tasarım ana kararları, projenin detaylandırılmaya başlamış haline ait eskizi ve gerekiyorsa lejantı ile birlikte teslim edilecektir. Ayrıca bu haftaya kadar tamamlanmış olan aşamalara ait paftalar dosya şeklinde (A4 boyutunda) teslim edilecektir. Bu jürideki amaç, öğrencinin alacağı yoruma göre alternatifini geliştirmesi ve bir sonraki aşamaya geçmesidir.

- SÖRVEY PAFTASI
- ALAN ANALİZİ PAFTASI
- SENTEZ PAFTASI
- İHTİYAÇ PROGRAMI-KONSEPT-SENARYO PAFTASI
- TASARIM ANA KARARLARI PAFTASI
- PROJENİN SERT ZEMİN-YUMUŞAK ZEMİN PAFTASI
- ÇALIŞMA MAKETİ (Öğretim üyesinin isteğine bağlı olarak öğrenciden maket istenir)

FİNAL TESLİMİNDE İSTENİLENLER

• SÖRVEY PAFTASI • ALAN ANALİZİ PAFTASI • SENTEZ PAFTASI (Grupça yada bireysel olabilir) •TASARIM ANA KARARLARI VE ALAN KULLANIM	İNCELEME DOSYASI (A3) formatında teslim edilecek
•YAPISAL PEYZAJ (SERT-YUMUŞAK ZEMİN) PAFTASI (1/500 ÖLÇEK) • BİTKİSEL PEYZAJ (BİTKİLENDİRME) PAFTASI (1/500 ÖLÇEK) • EN AZ 2 KESİT, 1 GÖRÜNÜŞ/SİLÜET (1/500 ÖLÇEK) VE ALANIN RENDERLARININ OLDUĞU PAFTA • TASARIMIN EN ÖZGÜN BÖLGESİNDEN DETAY PAFTASI (1/100-1/200) • TEKNİK DETAY PAFTASI(1/50, 1/20, 1/10)	Beyaz kağıda çıktı alınacak
• MAKET (1/500)	
•SUNUM PAFTASI	Fotoblok

• Her öğrencinin proje anlatım tekniğine göre her bir pafta tasarlanmalıdır. Yapısal ve bitkisel bir plan, kesit, görünüş, detay ve üç boyutlu gösterim içermelidir.

• Eşyüksele eğrileri, Duvarlar, Sınır öğeleri, Merdiven, Rampa, Mekân çözümleri, Donatı (aydınlama, oturma, obje, çöp kovası, örtü vb.), Mekân isimleri, Kotları içermelidir. Her bir

bitki grubunun ismi ve sayısı belli olmalıdır. Bitki mekanlarının isimleri olmalıdır. Bitkiler öne çıkmalıdır.

- Ağaç, çalı ve yer örtücü olarak seçilen bitki bileşenleri belirli tasarım tekniklerine göre yapılmış olmalıdır (soliter, küme, grup, blok, kültür, mono kültür, mozaik, perdeleme)
- Bitki lejantında, bitki rumuzu, Latince adı, Türkçe adı, adet, renk, çap, boy ve form özelliklerine yer verilmelidir.

* 1/500 ölçekli MAKET.

Final tespitinde istenilen tüm paftaların dwg (autocad) ve psd (photoshop) formatında dijital ortamda teslim edilmesi zorunludur.

PROJELERİN GENEL DEĞERLENDİRİLME ÖLÇÜTLERİ;

Projeler, **GENEL DEĞERLENDİRME İLKELERİ** doğrultusunda incelenerek, her bir öğrencinin;

- Projesini zamanında teslim,
- Nitelikli teslim,
- Savunmasındaki sunuş ve projesine hakimiyeti açısından her grubun hocası kendi grubunu değerlendirecektir.

NOTLAR:

- Proje tesliminin ön koşulu, jüri değerlendirmesine katılmaktır.
- ÇTP6 proje ve maketleri ilan edilen gün, yer ve saatlerin dışında kesinlikle alınmayacaktır.

Prof. Dr. Cengiz ACAR
Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanı

Yrd. Doç. Dr. Serap Yılmaz
Proje Koordinatörü